

Леонід Йосипович Костенко (До 60-річчя від дня народження)

18 березня 2003 р. нашому колезі, керівникові Центру бібліотечно-інформаційних технологій НБУВ, Леоніду Йосиповичу Костенку виповнюється 60 років. У 1965 р. він закінчив з відзнакою Харківський інститут гірничого машинобудування, автоматики і обчислювальної техніки. Працював старшим інженером в Інституті кібернетики, провідним інженером та конструктором у ДКТБ Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона. Захистив кандидатську дисертацію у 1981 р.

Леонід Йосипович прийшов у Бібліотеку у грудні 1986 р. вже зрілою людиною, компетентним спеціалістом, у час, коли у Бібліотеці відбувалося осмислення подальших шляхів розвитку її функцій, необхідності докорінних змін бібліотечних технологій для інтенсифікації розвитку науки. Це був час, коли суспільство переорієнтовувалося на нові комп'ютерні технології, а інформаційні процеси ще не були визначеними та установленними. У цей переломний період він очолив відділ автоматизації бібліотечно-інформаційних процесів.

Як людина наполеглива і працездатна Леонід Йосипович починає самовіддано і невтомно працювати над створенням концепції комп'ютеризації Бібліотеки. Дуже швидко він сформував колектив, здатний абстрагуватися від технократичного максималізму, вникнути у складні бібліотечні процеси, невпинно рухатися у напрямі інформатизації бібліотечних технологій, наближення діяльності Бібліотеки до інформаційних центрів.

З 1993 р. здійснюється низка структурних змін у Бібліотеці, переглядається місце, роль і функції бібліотеки в сучасному суспільстві. Л. Й. Костенко обіймає посаду керівника Центру бібліотечно-інформаційних технологій НБУВ. На Центр було покладено не лише завдання впровадження інформаційних технологій у наукову бібліотеку та програмно-технологічних комплексів щодо комплектування, обробки нових надходжень, а й формування електронного каталогу, опрацювання механізмів дії бібліотек як компонентів глобальних комп'ютерних мереж, створення інформаційних ресурсів і баз даних, які б забезпечували розкриття фондів Бібліотеки та пошук у світовому документному потоці, інформаційне обслуговування читачів, створення та підтримку Веб-сервера НБУВ, інтеграцію наукових ресурсів НАН України та загальнодержавних у світовий інформаційний простір тощо.

З 1997 р. розгортаються роботи з побудови і запровадження у вітчизняних книгозбірнях онлайн-мережових технологій, що мало сприяти інтеграції автоматизованих систем окремих книгозбірень у комп'ютерну бібліотечну мережу України на базі централізованої кооперативної каталогізації і представлення на сервері НБУВ бібліографічних ресурсів, формування Національного депозитарію електронних документів, створення зведеного електронного каталогу НБУВ. Створення Веб-вузла НБУВ значно розширює можливості інформаційного обслуговування Бібліотеки, як ресурсами власної генерації, так і електронними ресурсами Інтернет.

Одночасно провадяться роботи зі створення національної системи реферування української наукової літератури. З 1999 р. щоквартально випускаються друковані версії трьох галузевих серій Українського реферативного журналу «Джерело», його електронна версія виставляється в Інтернеті.

Визнаний особистий внесок Л. Й. Костенка і в розробку наукових засад створення та впровадження конвеєрної технології формування інформаційно-ресурсних складових універсальної електронної бібліотеки. Як учений-практик він обґрунтовує трикомпонентну структуру національної електронної бібліотеки, яка включає електронний каталог НБУВ, що є найповнішим в Україні бібліографічним покажчиком вітчизняних і науково значущих зарубіжних творів друку, а також електронні картотеки цінних в інформаційному аспекті видань світового репертуару; загальнодержавну реферативну базу даних, яка розкриває зміст вітчизняних наукових публікацій і становить інтеграційну основу наукової інфосфери держави; фонд електронних документів – універсальне за видовим і тематичним складом зібрання комп'ютерних версій публікацій (книг, авторефератів дисертацій, статей з періодичних видань, творів класиків української літератури, пам'яток східнослов'янської писемності й українського друку тощо).

Л. Й. Костенко бере активну участь в опрацюванні пріоритетних напрямів діяльності Бібліотеки: впровадження високоефективних технологій забезпечення користувачів оперативною інформацією, вдосконалення бібліотечно-бібліографічних послуг, трансформація бібліотечних фахівців у технологів і організаторів інформаційної сфери, спеціалістів з аналітико-синтетичної обробки документальних інформаційних потоків тощо.

До незаперечних заслуг Л. Й. Костенка можна віднести те, що НБУВ сьогодні є одним з лідерів серед бібліотек СНД у галузі інформатизації бібліотечної справи. Під його керівництвом Центр забезпечує проведення наукових досліджень і проектів, спрямованих на створення і ефективне використання інформаційних ресурсів, розробку теоретико-прикладних засад трансформації бібліотек у центри глобальних інформаційних та наукових комунікацій.

Леонід Костенко знаний учений: він має понад 100 наукових публікацій, одну монографію, 15 авторських свідоцтв, багато працює з молодими науковцями. Науковий потенціал Л. Й. Костенка ще далеко не вичерпаний.

Редакційна колегія «Бібліотечного вісника» щиро вітає Леоніда Йосиповича з ювілеєм. Зичимо Вам плідної праці, нових успіхів у подальших наукових дослідженнях, практичній діяльності, реалізації усіх творчих задумів, а також міцного здоров'я та особистого щастя.